

Caribisch Orgaan voor Hervorming en
Ontwikkeling i.o.

Landspakket Sint Maarten

Uitvoeringsagenda 1 april – 30 juni 2021

Op 22 december 2020 ondertekenden Sint Maarten en Nederland de onderlinge regeling voor de uitvoering van het Landspakket Sint Maarten. Met het bekrachtigen van deze regeling is de weg geëffend voor de realisatie van een breed palet aan hervormingen en investeringen. Deze moeten bijdragen aan de weerbaarheid en veerkracht van economie en samenleving. De economie van Sint Maarten moet aan duurzaam economisch groei- en verdienvermogen winnen. Good-governance, solide overheidsfinanciën en sociale samenhang dragen hierbij aan. Een economie en samenleving ook die beter bestand is tegen crises – de COVID-19 pandemie is uitzonderlijk maar heeft de onderliggende zwaktes en noodzaak daartoe erg zichtbaar gemaakt - met nieuwe kansen voor burgers en bedrijven.

In het Landspakket zijn maatregelen opgenomen op de volgende gebieden: financieel beheer; kosten en effectiviteit van de publieke sector; belastingen; de financiële sector; de economie; zorg; onderwijs en het versterken van de rechtsstaat. De afgelopen weken zijn afspraken gemaakt over de eerste stappen die Sint Maarten, veelal ondersteund door Nederland, gaat zetten. Deze stappen vinden hun weerslag in deze eerste Uitvoeringsagenda.

De noodzaak van hervormingen is hoog, de ambitie is groot, de uitdagingen zijn complex. Dan is het zaak dat de weg die wordt gekozen niet alleen ambitieus maar ook realistisch is. Bij het opstellen van deze Uitvoeringsagenda was dit ook het uitgangspunt. Daarnaast is het zorgvuldig doorlopen van processen, het respecteren van rechtsstatelijke waarborgen en regionale afstemming van groot belang. Er is focus aangebracht, er zijn prioriteiten gesteld en de acties zijn zo concreet mogelijk benoemd. Daarmee vormt de agenda de basis voor de acties voor de komende maanden. Acties die in lijn zijn met de lokale context. Waarbij er sprake is van een stapsgewijze aanpak en een duidelijke fasering. Ook zullen voorwaarden die gesteld worden binnen de kaders van het Landspakket geformuleerd worden.

De Uitvoeringsagenda is niet vrijblijvend. Zowel Sint Maarten als Nederland hebben zich eraan gecommitteerd om de stappen te zetten die worden afgesproken. Hierop zal ook worden gemonitord. Als blijkt dat overeengekomen mijlpalen niet gehaald kunnen worden, kan gezocht worden naar oplossingen hiervoor – zoals extra ondersteuning vanuit Nederland.

De Uitvoeringsagenda is een levend document. Elke stap die de komende tijd gezet wordt, draagt bij aan de stappen die volgen. Daarom wordt de agenda regelmatig bijgewerkt en zal daarmee steeds concreter worden. Dit zal in eerste instantie elk kwartaal gebeuren en aansluiten bij het ritme van de begrotingscyclus van Sint Maarten en Nederland. En bij de besluitvorming in de Rijksministerraad over aanvullende tranches begrotingssteun en overige liquiditeitssteun en over noodzakelijke en complementaire investeringen.

Als gezegd zijn de hervormingen zoals in het landspakket overeengekomen ingrijpend. Het zorgvuldig en verantwoord vormgeven ervan met het beoogde doel voor ogen is dan ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Dit document is daarbij een belangrijke stap.

S. E. Jacobs BA
*Minister-president
van Sint Maarten*

drs. R.W. Knops
*Staatssecretaris van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*

Thema A:
Financieel beheer

Thema E:
Economische hervormingen

Thema B:
Kosten en effectiviteit publieke sector

Thema F:
Zorg

Thema C:
Belastingen

Thema G:
Onderwijs

Thema D:
Financiële sector

Thema H:
Versterken rechtsstaat

Thema A: Financieel beheer

Doel • het beheersen en het op orde krijgen van het financieel beheer en het financieel toezicht vanuit de noodzaak om als overheid ‘in control’ te zijn.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
A.1	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de financiële kolom wordt versterkt. Hierbij wordt in ieder geval gekeken naar de financiële en beleidscontrole (centraal en bij de diensten), de auditfunctie, en de positie van de Raad van Advies en de Algemene Rekenkamer. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.1.1 Onderzoek naar bestaande financiële werkprocessen, waaronder in ieder geval de processen <i>procure to pay</i> en <i>order to cash</i> , en een inventarisatie van de daarbij gebruikte systemen.	1. Plan van aanpak onderzoeksopdracht gereed.	15 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Vastgesteld plan van aanpak onderzoeksopdracht.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
			3. Opdracht verlenen.	15 juli 2021	Nederland	
			4. Onderzoeksrapportage gereed.	1 oktober 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
		A.1.2 Verkenning mogelijkheden implementatie nieuw boekhoudsysteem.	1. Verkenning vereisten voor een nieuw aan te schaffen boekhoudsysteem voltooid.	Mei 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de verkenning vereisten boekhoudsysteem.
		A.1.3 Doorlichting door Nederland samen met Sint Maarten van de praktijk van het begrotingsproces (met name de voorbereiding en opstelling van de begroting voor het komende jaar en de uitvoering van het lopende jaar (begrotings-wijzigingen): begrotingsproces, begrotingsregels, meerjaren-ramingen (gewone dienst en kapitaaldienst), taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden en (meest) relevante actoren.	1. Plan van aanpak doorlichting gereed.	15 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak doorlichting vastgesteld.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de doorlichting.
		A.1.4 Vaststellen achterstallige jaarrekeningen.	1. Vaststellen jaarrekeningen 2015 en 2016.	1 april 2021	Sint Maarten	
			2. Vaststellen jaarrekeningen 2017 en 2018.	30 juni 2021	Sint Maarten	
			3. Vaststellen jaarrekening 2019.	31 augustus 2021	Sint Maarten	
			4. Jaarrekening 2020 aanbieden aan het College financieel toezicht (Cft).	31 augustus 2021	Sint Maarten	Conform Rijkswet financieel toezicht.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
A.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe het gebruik van betrouwbare statistische informatie en data ten behoeve van beleidsontwikkeling en besluitvorming kan worden versterkt. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	A.2.1 Onderzoek naar de databehoeft, de feitelijke beschikbaarheid en kwaliteit van data en de gebruikte systemen binnen de overheid van Sint Maarten.	1. Plan van aanpak onderzoekopdracht gereed.	15 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak onderzoekopdracht vastgesteld.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
		A.2.2 Doorlichting van het Department of Statistics (STAT), met in ieder geval nadrukkelijke aandacht voor capaciteit, continuïteit en expertise.	1. Plan van aanpak doorlichting gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak doorlichting vastgesteld.	15 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de doorlichting.
A.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of het subsidiebeleid, de uitvoering en de bestaande subsidierelaties voldoen aan de eisen: rechtmatigheid, legitimiteit, effectiviteit en efficiency. Op basis van de uitkomsten zullen aanpassingen aan beleid en/of uitvoering worden doorgevoerd en onrechtmatig verstrekte subsidies met inachtneming van de wettelijke kaders en rechtsbeginselen (indien proportioneel) worden teruggevorderd.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
A.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald hoe de inkoopfunctie kan worden versterkt, zodat de overheid op een zo doelmatige en effectief mogelijke wijze de inkoop van goederen en diensten kan verrichten. Daarbij zal centralisatie worden overwogen. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
A.5	Er wordt een Disaster Risk Management beleid, inclusief een Disaster Risk Financing strategie opgesteld en geïmplementeerd.	Dit wordt doorgeschoven naar de volgende uitvoeringsagenda in afwachting van resultaten van het onderzoek van de Wereldbank.				

Thema B: Kosten en effectiviteit publieke sector

- Doel**
- de doelmatigheid van de publieke sector verhogen door een verlaging van de public wage bill (in lijn met het Caribisch gemiddelde van 10 procent van het BBP) en het terugdringen van de kosten van de publieke sector in algemene zin;
 - het verhogen van de kwaliteit en de effectiviteit (inclusief uitvoeringskracht) van de publieke sector.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.1	De landen dragen zorg voor de continuïteit van vitale processen, waaronder in ieder geval wordt verstaan: elektriciteit, olievoorziening, internet en datadiensten, drinkwatervoorziening, vlucht- en vliegtuigafhandeling, scheepvaartafhandeling, betalingsverkeer, de hulpdiensten en communicatie daartussen en medische instellingen.	Doorlopend.				
B.2	Op basis van een integrale doorlichting van de (semi-) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten naar legitimiteit van publiek aandeelhouderschap (dienen ze publieke belangen/doelen?), effectiviteit (bereiken ze de doelstellingen?) en doelmatigheid zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Doelstelling is het versterken van de governance en van de bedrijfsvoering om (toekomstige) verliezen en daarmee risico's voor de begroting van Sint Maarten te voorkomen. Het is geen doelstelling om te komen tot afstoten dan wel (deels) vervreemden van (semi-) overheidsbedrijven en overheidsentiteiten die een vastgesteld publiek belang dienen.	B.2.1 Onderzoekskader bepalen en prioritering aanbrengen in doorlichting overheids-nv's.	1. Aansluiten bij gezamenlijk onderzoekskader voor Aruba, Curaçao en Sint Maarten.	15 april 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Prioritering van overheidsbedrijven en -entiteiten die als eerste zullen worden doorgelicht.	1 mei 2021	Sint Maarten	
B.3	Op basis van bestaand en/of aanvullende onderzoek wordt met de landen toegewerkt naar een versterking van het luchtvaartstelsel binnen het Koninkrijksverband. Het kan hierbij gaan om nauwe samenwerking van organisaties en het organiseren van uniforme werkprocessen, conform de internationale veiligheidseisen, waarbij gestuurd wordt op efficiëntie en kostenvermindering.	B.3.1 Inventarisatie van <i>lessons learned</i> naar aanleiding van de ICAO-audit van Curaçao, met het doel om tijdig richting te geven aan de benodigde uitvoeringsactiviteiten voor Sint Maarten om te voldoen aan de vereisten in dat verband.	1. Inventarisatie <i>lessons learned</i> gereed.	15 mei 2021	Sint Maarten	Geïdentificeerde <i>lessons learned</i> worden meegenomen in het plan van aanpak.
			2. Plan van aanpak versterking luchthavensysteem gereed.	1 oktober 2021	Sint Maarten	
			3. Plan van aanpak vastgesteld.	15 oktober 2021	Sint Maarten	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de inventarisatie.
B.4	Op basis van een integrale doorlichting zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd om de kwaliteit, effectiviteit en uitvoeringskracht van de overheidsorganisatie te verbeteren, waaronder ook wordt verstaan de slagkracht van de ministeriële staven.	Doorlichting wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
		B.4.1 Verkenning mogelijkheden wetgevingspool t.b.v. tijdelijke versterking wetgevingsfuncties.	1. Aansluiten bij door Curaçao en Aruba vastgestelde plan van aanpak ten aanzien van een gezamenlijke wetgevingspool.	Begin april 2021	Nederland	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.5	Op basis van onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden (waaronder overwerkvergoedingen, verlofregelingen, bijzondere beloningen en toeslagen, reizen en reisvergoedingen, etc.) worden voorstellen voor mogelijke versoering ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.5.1 Vergelijkend onderzoek naar de primaire, secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden.	1. Aanbesteding afgerond.	1 mei 2021	Nederland	
			2. Onderzoeksrapportage gereed.	1 oktober 2021	Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
		B.5.2 Vergelijkend onderzoek naar de uitvoering van de Landsverordeningen ten aanzien van de normering topinkomens (LNT) in de landen Curaçao, Aruba en Sint Maarten waarbij gekeken wordt naar oa: grondslag elementen, reikwijdte, pensioenaandeel en overgangstermijn.	1. Formuleren onderzoeksopdracht vergelijkend onderzoek LNT.	1 april 2021	Nederland	
			2. Opdrachtgunning (enkelvoudig offertetraject) en starten onderzoek.	15 april 2021	Nederland	
		3. Onderzoeksrapportage gereed.	15 mei 2021	Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.	
B.6	In het kader van een optimale personele inzet wordt de formatie, bezetting en daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van overheid en overheidsorganisaties onderzocht. Indien medewerkers onterecht loon ontvangen worden, afhankelijk van de situatie, maatregelen getroffen (o.a. stopzetten salaris, ontslagtraject).	B.6.1 Inventarisatie van de formatie, de bezetting en de daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van het ministerie van Justitie.	1. Formatieplan ministerie van Justitie gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten	
			2. Formatieplan ministerie van Justitie vastgesteld door de ministerraad van Sint Maarten en ingediend bij de Staten ter behandeling.	1 september 2021	Sint Maarten	
		B.6.2 Inventarisatie van de formatie, de bezetting en de daadwerkelijke aanwezigheid en inzetbaarheid van medewerkers van de overige zes ministeries.	1. Inventarisatie (overzicht) gereed.	15 april 2021	Sint Maarten	
B.7	Er wordt een aanpak ontwikkeld gericht op het terugdringen en beheersen van de kosten voor externe inhuur.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
B.8	Op basis van een doorlichting van de HR-functie (beleid, HR-advies, administratie en instrumentarium) worden verbetervoorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.	B.8.1 Identificeren verbeterpunten op basis van overzicht van de bestaande situatie.	1. Inventarisatie bestaande situatie (overzicht) gereed.	15 april 2021	Sint Maarten	
			2. Identificeren van verbeterpunten.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van geïdentificeerde verbeterpunten.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.9	<p>Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt strategisch personeelsbeleid ontwikkeld. Hieronder wordt in ieder geval verstaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> – een strategische personeelsplanning i.r.t. de uitkomsten van de doorlichting onder B.4; – invoer van een prestatie-management systeem binnen het ambtelijk apparaat; – het beperken van de politieke invloed op personeelsaangelegenheden. 	B.9.1 Identificeren verbeterpunten op basis van overzicht van de bestaande situatie.	1. Inventarisatie bestaande situatie (overzicht) gereed.	15 april 2021	Sint Maarten	
			2. Identificeren van verbeterpunten.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van geïdentificeerde verbeterpunten.
B.10	<p>Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen de behoefte en kosten met betrekking tot huisvesting inzichtelijk worden gemaakt en mogelijkheden tot kostenverlaging en verbeteringen worden onderzocht en, indien aanwezig, worden doorgevoerd. Beoogd is een kostenreductie van 20% in 5 jaar (begroting 2020 als ijkpunt) die verwerkt is in de begroting voor 2025.</p>	B.10.1 Inventarisatie van onroerend goed (gebouwen en terreinen) in eigendom en huurcontracten ten aanzien van onroerend goed.	1. Inventarisatie gereed.	15 mei 2021	Sint Maarten	
		B.10.2 Onderzoek behoeften en kosten met betrekking tot huisvesting.	1. Plan van aanpak onderzoekspziet gereed.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak onderzoekspziet vastgesteld.	15 september 2021	Sint Maarten + Nederland	
B.11	<p>In het kader van een efficiënte overheid zullen de mogelijkheden voor een digitale overheidsomgeving en digitale dienstverlening worden onderzocht. Op basis van een onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				<p>In het kader van het Digital Government project van de Wereldbank wordt reeds gewerkt aan digitalisering van de overheid. Uitwerking van A.1.1 en A.1.2 zal dienen als verkenning (pilot) voor eventuele aanvullende noodzakelijke acties naast het Wereldbank project.</p>
B.14	<p>Sint Maarten zal voldoen aan de richtlijnen van het CFATF met betrekking tot bestrijding van fraude en witwassen. Er wordt een plan van aanpak opgesteld en geïmplementeerd.</p>	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
B.15	Om de corporate governance van overheidsbedrijven te verbeteren zal het "protocol corporate governance (2020)" (wettelijk) worden vastgelegd en zullen de adviezen van de taskforce corporate governance (2020) worden geïmplementeerd.	B.15.1 Instellen implementatieteam.	1. Vaststellen mandaat implementatieteam.	15 mei 2021	Sint Maarten	In overleg met het beoogde implementatieteam.
			2. Vaststellen budget voor implementatieteam.	15 mei 2021	Sint Maarten	In overleg met het beoogde implementatieteam.
			3. Overeenkomsten met leden implementatieteam vastleggen.	1 juni 2021	Sint Maarten	
			4. Oproep van aandeelhouder aan PJJAH tot volledige medewerking van PJJAH en PJIAE aan implementatieteam.	1 juni 2021	Sint Maarten	Door PJJAH als aandeelhouder door te zetten aan PJIAE.
			5. Aannemen procesmanager.	1 augustus 2021	Sint Maarten	Door het ingestelde implementatieteam.
		B.15.2 Uitvoeren implementatieplan airport.	1. Plan van aanpak gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten	In overleg met het (beoogde) implementatieteam.
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	15 juli 2021	Sint Maarten	
		B.15.3 Versterken Corporate Governance Council.	1. Plan van aanpak gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten	In overleg met het (beoogde) implementatieteam en de Corporate Governance Council.
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	15 juli 2021	Sint Maarten	

Thema C: Belastingen

- Doel**
- het herinrichten van een robuust belastingstelsel met een brede grondslag, dat bijdraagt aan een eerlijke(re) verdeling van het inkomen, stimulering van de economie en uitvoerbaarheid en controleerbaarheid door de Belastingdienst;
 - het realiseren van adequaat ingerichte belastingdiensten.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
C.1	<p>Om inkomsten te verhogen en het stelsel robuuster en eenvoudiger te maken zal een integrale doorlichting worden uitgevoerd van het fiscale stelsel inclusief de inkomstenbelasting. De volgende voorstellen zullen worden meegewogen:</p> <ul style="list-style-type: none"> – verbreding van de belastingbasis, verschuiving van directe naar indirecte belastingen en invoering VAT/BTW van 12,5 procent, conform voorstellen van de Fiscal Affairs Department (FAD) van het IMF of ABB conform fiscaal stelsel Caribisch Nederland; – maatregelen gericht op substantiële vermindering van belastinguitgaven en bijdragen/overdrachten aan derden; – beperken bestuurlijke inmenging/discretionaire bevoegdheden van zowel ambtenaren als bestuurders (m.b.t. aftrekposten, 'tax holidays'). <p>Op basis van de doorlichting en adviezen zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Rekening zal gehouden worden met internationale regels van o.a. de OECD.</p>	C.1.1 Doorlichting van het fiscale stelsel met als doel te komen tot een advies ten aanzien van een stelselhervorming gericht op vereenvoudiging van het stelsel, beperking van bestuurlijke inmenging en een verbreding van de belastinggrondslag.	1. Plan van aanpak onderzoek hervorming fiscale stelsel gereed.	20 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak onderzoek hervorming fiscale stelsel vastgesteld.	7 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
C.2	De Belastingdienst zal benodigde gegevens van de bancaire sector gaan ontvangen, voor zover dat nog niet gebeurt.	C.2.1 Implementatie Common Reporting Standard (Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information in Tax Matters).	1. Landsbesluit ten aanzien van uitwisseling financiële informatie (CRS) vastgesteld.	15 mei 2021	Sint Maarten	
		C.2.2 Start informatie-uitwisseling.	1. Start informatie delen.	1 september 2021	Sint Maarten	
			2. Start informatie ontvangen.	1 september 2022	Sint Maarten	
C.3	Compliance-programma's worden voortgezet/opgesteld.	Wordt meegenomen in fase 2 van C.4.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
C.4	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek wordt bepaald of en hoe de Belastingdienst kan worden geoptimaliseerd en gemoderniseerd, dusdanig dat belastinginning effectief en efficiënt kan plaatsvinden. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	C.4.1 Fase 1: Uitvoeren van enkele quick reviews naar geïdentificeerde bottlenecks en quick wins.	1. Plan van aanpak fase 1 gereed.	April 2021	Sint Maarten + Nederland	Ten aanzien van C.4 worden twee (hoofd)fases onderscheiden. Gedurende fase 1 worden enkele quick reviews gedaan naar geïdentificeerde bottlenecks en quick wins opgepakt. Fase 2 behelst een transformatie van de Belastingdienst welke in nauwe en onderlinge samenhang met C.1 zal plaatsvinden.
			2. Plan van aanpak fase 1 vastgesteld.	April 2021	Sint Maarten + Nederland	
		C.4.2 Aanschaf online portal voor de invoer van de belastingmiddelen loonbelasting, Inkomstenbelasting en Belasting op bedrijfsomzetten.	1. Kosten-batenanalyse van de aanschaf van een portal.	15 mei 2021	Sint Maarten	Doel van portal is (op korte termijn) bijdragen aan het verminderen van handmatige invoer en het maakt digitaal verwerken van aangiften mogelijk.
			2. Besluitvorming ten aanzien van aanschaf portal.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
		C.4.3 Opschonen van de CRIB-bestanden waarbij foutieve NAW-gegevens worden hersteld, relaties tussen entiteiten correct worden geregistreerd, personen die onterecht op actief staan worden gecorrigeerd.	1. Plan van aanpak opschonen bestanden gereed.	20 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak opschonen vastgesteld.	7 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
C.5	Er wordt een Belastingregeling voor Nederland en Sint Maarten overeengekomen, in lijn met minimum Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) voorwaarden waarbij o.a. wordt gekeken naar het voorkomen mogelijke winstverschuivingen.	C.5.1 Overeenkomen onderlinge regeling tussen Nederland en Sint Maarten.	1. Ambtelijke overeenstemming over inhoud en behandeling in Rijksministerraad.	1 juli 2021	Sint Maarten	
C.6	Wetgeving ten behoeve van ondertekening en inwerkingtreding Establishment Agreement Wereldbank wordt aangenomen en geïmplementeerd.	C.6.1 Implementatie wetgeving (belastingparagraaf) Establishment Agreement Wereldbank.	1. Aangepaste wetgevingsconcepten met een advies door Afdeling Fiscale Zaken toegestuurd aan de Ministerraad van Sint Maarten voor goedkeuring.	3 mei 2021	Sint Maarten	
			2. Aangepaste wetgevingsconcepten met een concept-Nader Rapport naar JZW verstuurd i.h.k.v. de wetstechnische toetsing.	20 juli 2021	Sint Maarten	

Thema D: Financiële sector

- Doel**
- het realiseren van een stabiele financiële sector die zijn rol ter ondersteuning van de reële economie op een goede manier kan vervullen;
 - het realiseren van een passende wijze van regulering van de financiële sector, waarbij adequaat toezicht wordt gehouden op de naleving;
 - het realiseren van een toezichthouder die tijdig en daadkrachtig optreedt bij problemen bij financiële ondernemingen.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
D.1	Er wordt een integrale doorlichting van de financiële sector uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.1.1 Op zo kort mogelijke termijn volledig invulling geven aan maatregelen om tekortkomingen te adresseren naar aanleiding van aanbevelingen van het IMF inzake de financiële sector van de monetaire unie Curaçao-Sint Maarten.	1. Opdracht geven aan CBCS om aanbevelingen van het IMF uit te voeren.	15 april 2021	Sint Maarten + CBCS	Door het IMF is een Technical Assistance rapport opgesteld ten aanzien van de monetaire unie Curaçao-Sint Maarten waarbij de financiële sector van de unie is doorgelicht. IMF heeft aanbevelingen gedaan ten aanzien van de financiële sector.
			2. Voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van het IMF monitoren en bijsturen waar nodig.	Doorlopend	Sint Maarten	
D.2	Er wordt een integrale doorlichting van het stelsel van toezicht (wet- en regelgeving, toezichtbeleid) op de financiële markten uitgevoerd door een externe onafhankelijke partij. Op basis van de uitkomsten van deze doorlichting worden maatregelen geformuleerd om tekortkomingen te adresseren.	D.2.1 Op zo kort mogelijke termijn volledig invulling geven aan maatregelen om tekortkomingen te adresseren naar aanleiding van aanbevelingen van het IMF inzake de financiële sector van de monetaire unie Curaçao-Sint Maarten.	1. Opdracht geven aan CBCS om aanbevelingen van het IMF uit te voeren.	15 april 2021	Sint Maarten + CBCS	
			2. Voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen van het IMF monitoren en bijsturen waar nodig.	Doorlopend	Sint Maarten	
D.3	Er wordt een onderzoek uitgevoerd naar de maatschappelijke kosten van de eigen munt versus dollarisatie door een externe onafhankelijke partij. Besluit over wenselijke monetaire structuur. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek zullen de maatregelen worden bepaald en geïmplementeerd.	D.3.1 Onderzoek naar dollarisatie door IMF.	1. Onderzoek afgerond.	1e helft 2021	IMF	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van het onderzoek.
D.4	Er vindt modernisering plaats van bekende tekortkomingen in wet- en regelgeving, in ieder geval invoering Depositogarantiestelsel DGS en modernisering resolutieraamwerk). Overzicht van welke wetgeving zou moeten worden aangepast, vervolgens aanpassing, besluitvorming en implementatie van de wetgeving.	D.4.1 Voortzetting plan van aanpak CBCS, ontwikkeling wetgevingskalender en afspraken met WJZ over versterking wetgevingscapaciteit.	Wetgevingskalender ontwikkeld.	April 2021	CBCS	Implementeren wetgevingskalender.
D.5	De governance van de CBCS wordt versterkt, conform internationale best practices waaronder door het scheiden van verschillende taken binnen de CBCS.	D.5.1 Review naar interne organisatie.	Review afgerond.	Mei 2021	CBCS	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de review.

Thema E: Economische hervormingen

- Doel**
- het realiseren van een weerbare, dynamische en veerkrachtige economie;
 - het realiseren van een robuust en betaalbaar sociaal zekerheidsstelsel, dat de prikkels op de juiste plek legt.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
E.1	<p>Er zal een integrale analyse van het huidige arbeidsmarktbeleid, wet- en regelgeving worden uitgevoerd op basis waarvan het arbeidsmarktbeleid wordt geactualiseerd en gemoderniseerd. Maatregelen als arbeidstijdverkorting, deeltijdwerken, contracten voor bepaalde tijd, versoepelen ontslagrecht, wegnemen belemmeringen voor aannemen buitenlandse arbeidskrachten, illegale tewerkstelling en bestrijding van de jeugdwerkloosheid zullen in de analyse worden betrokken.</p> <p>Op basis van de analyse worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	E.1.1 Onderzoek huidige arbeidsmarktbeleid en wet- en regelgeving.	1. Plan van aanpak onderzoekopdracht gereed.	20 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak onderzoekopdracht vastgesteld.	7 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
E.2	<p>De informele economie en illegale arbeid wordt tegengegaan.</p> <p>Op basis van onderzoek naar de omvang van de informele economie zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
E.3	<p>Illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten wordt tegengegaan.</p> <p>Er zal onderzoek worden gedaan naar illegale tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Op basis van de resultaten en aanbevelingen worden voorstellen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	E.3.1 Onderzoek illegale tewerkstelling.	1. Plan van aanpak gereed.	15 april 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	1 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
E.4	<p>Bewerkstelligd wordt dat het stelsel van sociale zekerheid een activeringsfunctie zal hebben, met de juiste prikkels, waarbij tevens zorggedragen wordt voor adequaat sociaal vangnet. Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Bezien in samenhang met de maatregelen omtrent de hervorming van de arbeidsmarkt.</p>	E.4.1 Onderzoek naar stelsel van sociale zekerheid.	1. Plan van aanpak gereed.	20 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	7 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
		E.4.2 In samenwerking tussen Sint Maarten, Nederland en het Rode Kruis dient vóór 1 april 2021 een plan van aanpak te zijn opgeleverd voor de transitie van het voedselhulpprogramma van het Rode Kruis naar de lokale overheid, gericht op een start van de transitie per 1 mei 2021.	1. Plan van aanpak gereed.	1 april 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Transitie voedselhulp.	1 mei 2021	Sint Maarten	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
E.5	Sint Maarten verhoogt de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 (in 2025) tenzij uit onafhankelijk onderzoek blijkt dat een verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd naar 66 jaar in 2025 niet realistisch is en er alternatieve voorstellen zijn met hetzelfde budgettaire effect. Een onafhankelijk economisch instituut (aangewezen door het COHO in overleg met het land) brengt in kaart wat de structurele budgettaire effecten zijn voor de betaalbaarheid van de pensioenen en sociale zekerheid als de pensioengerechtigde leeftijd wordt verhoogd naar 66 jaar in 2025 en verder verhoogd zou worden door koppeling aan de levensverwachting en rekent de alternatieve voorstellen door. De uitkomsten worden voorgelegd aan Sint Maarten en Nederland waarna in overleg bekeken wordt hoe er invulling wordt gegeven aan de onderzoeksresultaten.	Dit wordt doorgeschoven naar een volgende uitvoeringsagenda.				
E.6	Ondernemerschap en het investeringsklimaat zullen worden bevorderd. Daarbij is o.a. van belang dat het vergunningstelsel wordt geoptimaliseerd, de costs of doing business worden verlaagd, en bureaucratie (red tape) wordt weggenomen. Op basis van een integrale doorlichting van (o.a.) wet- en regelgeving zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	E.6.1 Onderzoek (nulmeting) ondernemerschap- en investeringsklimaat.	1. Plan van aanpak onderzoek gereed.	15 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak onderzoek vastgesteld.	1 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
E.7	Ontwikkelen en implementeren grondbeleid en ruimtelijk ordeningsbeleid.	E.7.1 Inventarisatie huidige stand van zaken grondbeleid.	1. Inventarisatie huidige stand van zaken grondbeleid (o.a. op basis van relevante rapporten van SOAB en KPMG).	15 april 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak vervolgstappen gereed.	15 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
			3. Plan van aanpak vervolgstappen vastgesteld.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	
		E.7.2 Identificeren vervolgstappen vaststellen bestemmingsplannen op basis van overzicht van de bestaande situatie.	1. Inventarisatie bestaande situatie (overzicht) gereed.	15 april 2021	Sint Maarten	
			2. Identificeren verbeterpunten.	15 mei 2021	Nederland	Volgstappen worden bepaald op basis van geïdentificeerde verbeterpunten.
E.9	Ter bevordering van de wederopbouw worden, vooruitlopend op structurele aanpassingen, maatregelen getroffen om afhandeling van aanvragen (werk- en verblijfsvergunning) van buitenlandse zelfstandigen en medewerkers ten behoeve van NRPB en breder binnen een maand na indiening mogelijk te maken.	E.9.1 Vaststellen Landsbesluit ter aanvulling op artikel 3, derde lid, van de Landsverordening toelating en uitzetting, met als doel afhandeling van aanvragen (werk- en verblijfsvergunning) van buitenlandse zelfstandigen en medewerkers ten behoeve van NRPB en breder binnen een maand na indiening mogelijk te maken.	1. Vaststellen Landsbesluit.	Zo spoedig mogelijk	Sint Maarten	Eerder vastgestelde deadline hiervoor was 25 januari 2021, deze deadline is niet gehaald.

Thema F: Zorg

- Doel**
- het beheersen en beheersbaar houden van COVID-19;
 - het borgen van de continuïteit van de acute zorg;
 - het efficiënt inrichten van de zorg en het realiseren van een robuust en betaalbaar zorgstelsel.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
F.1	<p>Om COVID-19 te kunnen beheersen en beheersbaar te houden worden de adviezen van het OMT Cariben (24 april 2020 en 3 juni 2020) doorgevoerd, waaronder in ieder geval de volgende maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none">– op peil houden beschikbare IC-capaciteit;– versterken diensten publieke gezondheid (o.a. i.v.m. bron- en contactonderzoek);– op voorraad houden van voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM);– vergoten en op peil houden testcapaciteit;– invoeren syndroom surveillance;– garanderen voldoende air-ambulance capaciteit;– aankoop COVID vaccin en doorvoeren vaccinatieprogramma (vanaf beschikbaar zijn vaccin).	Doorlopend.				
F.2	<p>In het kader van doelmatigheid worden overbodige dubbelingen in het zorgaanbod van de verschillende ziekenhuizen en ander inefficiënties in kaart gebracht en teruggedrongen, middels opstellen en uitvoeren plan samenwerking regionale ziekenhuizen Caribisch gebied Koninkrijk en maken bestuurlijke afspraken, waaronder in ieder geval wordt verstaan:</p> <ul style="list-style-type: none">– reduceren van het aantal medische uitzendingen naar derde landen door uitbreiding van zorgaanbod binnen het Caribisch gebied van het Koninkrijk (top-specialistische zorg);– gezamenlijke inkoop medicatie, middelen, materialen en apparatuur;– regionaal opleiden en capaciteitsplanning van zorgpersoneel (kosten opleiding reduceren door minder opleiden in het buitenland);– rationalisering laboratoriumzorg en reductie aantal laboratoria;– medische specialisten die verzekerde zorg leveren in loondienst van ziekenhuizen (sterfhuisconstructie);– versterken samenwerking eerstelijnszorg en tweedelijnszorg;– herijken bekostigingswijze en tarieven tweedelijnszorg samen met zorgverzekeraars en Nederlandse zorgautoriteit.	Afspraken die gemaakt worden in het vierlandenoverleg zijn leidend bij de uitvoering van deze maatregel.				

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
F.3	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek naar de doelmatigheid (inclusief bekostiging) en effectiviteit van de zorg en de uitkomsten van maatregel F.2 zullen voorstellen worden ontwikkeld en geïmplementeerd. Gedacht kan worden aan herijken verzekeringspakket en invoeren van eigen betalingen.	F.3.1 Opstellen plan van aanpak met als doel het verhogen van de doelmatigheid en effectiviteit van de zorg op lange termijn (General Health Insurance).	1. Overzicht huidige stand van zaken en bestaand onderzoek.	15 mei 2021	Sint Maarten	
			2. Plan van aanpak gereed.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	
			3. Plan van aanpak vastgesteld.	15 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	
		F.3.2 Opstellen plan van aanpak met als doel het verhogen van de houdbaarheid van het zorgstelsel op de korte termijn, waarbij in ieder geval wordt gekeken naar het uitvoeren van behoeftegeraming zorginstellingen, efficiënte inkoop medicijnen en preventieve zorg.	1. Overzicht huidige stand van zaken en bestaand onderzoek.	15 april 2021	Sint Maarten	
			2. Plan van aanpak gereed.	20 mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			3. Plan van aanpak vastgesteld.	7 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	

Thema G: Onderwijs

- Doel**
- het realiseren van een basiskwaliteit van onderwijs;
 - realiseren van een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;
 - het realiseren van goede doorstroom tussen stelsels van onderwijs (al dan niet in Europees Nederland).

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
G.1	<p>Een expertgroep uit de vier landen / groep onderwijsexperts uit de vier landen voert een doorlichting uit van het gehele onderwijsbestel, met inbegrip van alle publieke en particuliere betrokken partijen, inclusief de overheid. Hierbij komen in ieder geval aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> – onderwijskwaliteit, lesmethoden en –middelen; – aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt; – doorstroom tussen ko, po, vo en mbo/ho/wo (al dan niet in Europees Nederland); – doelmatigheid en doeltreffendheid van de onderwijsbesteding, mitigeren van inefficiënties in het systeem; – versterken van de kwaliteitsverbetering door effectief toezicht door onder andere de inspecties; – samenwerking onderwijs- en ontwikkelingsvoorzieningen in de regio (en eventueel Europees Nederland). <p>Hierbij worden in elk geval de onderwijsinspecties van de vier landen betrokken.</p> <p>Op basis van de uitkomsten van de doorlichting worden maatregelen ontwikkeld en geïmplementeerd.</p>	G.1.1 Doorlichting van het onderwijsbestel.	1. Vaststellen gezamenlijk inhoudelijk concept framework.	1 april 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Plan van aanpak gereed.	Medio mei 2021	Sint Maarten + Nederland	
			3. Plan van aanpak vastgesteld.	7 juni 2021	Sint Maarten + Nederland	
			4. Tussenrapportage gereed.	Medio oktober 2021	Sint Maarten + Nederland	Het hoofdstuk ten aanzien van onderwijs uit de “Public Expenditure Review” fungeert als een basisdocument voor de doorlichting.
			5. Eindrapportage gereed.	Medio maart 2022	Sint Maarten + Nederland	Vervolgstappen worden bepaald op basis van de uitkomsten van de doorlichting.

Thema H: Versterken rechtsstaat

- Doel**
- een bijdrage leveren aan de versterking van de rechtsstaat, door in ieder geval in te zetten op het versterken van het grenstoezicht, de aanpak van financieel-economische criminaliteit en het verbeteren van het detentiewezen.

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
H.1	In het belang van stabiliteit van de openbare orde en veiligheid worden tot nader orde geen bezuinigingen toegepast die de operationele uitvoeringscapaciteit binnen de meest vitale sectoren van de rechtsstaat (Politie, Douane, Landsrecherche, OM, Hof, Kustwacht, gevangeniswezen en de veiligheidsdienst) beperken.	Doorlopend.				
H.2	Op basis van bestaand en/of aanvullend onderzoek zal worden bepaald of en hoe de (fysieke en online) goksector hervormd moet worden. Doelstelling is het verhogen van de inkomsten voor de overheid. Op basis van voorstellen zal besluitvorming en implementatie plaatsvinden.	H.2.1 Plan van aanpak vaststellen.	1. Plan van aanpak gereed.	Juli 2021	Sint Maarten + Nederland	Plan van aanpak is afhankelijk van onderzoek naar kansspelbelasting door IMF.
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	Augustus 2021	Sint Maarten + Nederland	
H.9	Landen werken gezamenlijk toe naar een geharmoniseerd niveau van bescherming persoonsgegevens binnen het Koninkrijk middels een Rijkswet. Een plan van aanpak zal worden ontwikkeld en geïmplementeerd.	H.9.1 Projectfase uitvoeren op basis van vastgesteld plan van aanpak.	1. Projectleider werven.	1 april 2021	Sint Maarten + Nederland	
			2. Aanwijzen vertegenwoordigers projectgroep.	1 april 2021	Sint Maarten + Nederland	
			3. Nota met beleidskeuzes m.b.t. rijkswet geaccordeerd door JVO.	1 juli 2021	Sint Maarten + Nederland	
H.10	De landen sluiten individueel met Nederland voor 1 januari 2021 een bestuursakkoord om gestand te doen aan gedane toezeggingen voor de materieelvervangingen uit het Lange Termijn Plan 2019-2028 Kustwacht Carib.					
H.11	De landen maken individueel met Nederland voor 1 februari 2021 afspraken over de versterking van het grenstoezicht die ingaan op 1 april 2021. Dit omvat in ieder geval afspraken over de inzet, capaciteit en de aansturing/commandovoering van de Koninklijke Marechaussee, de Douane en de Kustwacht.	H.11.1 Naar aanleiding van getekend protocol starten met implementatie van afspraken voor versterking grenstoezicht.	1. Ondertekenen protocol.			
			2. Start versterking grenstoezicht.	1 september 2021	Sint Maarten + Nederland	

Aanduiding	Maatregel	Uitwerkingsactiviteit(en)	Beoogde resultaten	Afgerond	Actor	Toelichting
H.12	Beheer en toezicht t.a.v. het criminaliteitsfonds wordt op orde gebracht. Curaçao en Sint Maarten volgen de aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving op. Uiterlijk 1 april 2021 hebben de landen een onafhankelijke organisatie aangewezen die het fonds controleert op het opvolgen van de aanbevelingen en rapporteert of het fonds naar behoren werkt.	H.12.1 Opvolgen aanbevelingen uit de rapporten van de Raad voor de Rechtshandhaving m.b.t. het criminaliteitsfonds.	1. Onafhankelijke organisatie aangewezen.	15 juni 2021	Sint Maarten	
			2. Plan van aanpak vastgesteld.	15 juli 2021	Sint Maarten	
			3. Aanbevelingen korte termijn opgevolgd.	15 augustus 2021	Sint Maarten	
H.20	Om de detentieomstandigheden te verbeteren zal Sint Maarten in overleg met Nederland de gemaakte afspraken verbetermaatregelen uit 2018 uitvoeren en zo nodig de hiervoor benodigde middelen vrijmaken en in de begroting opnemen.	H.20.1 Realiseren verbetermaatregelen.	1. Verbetermaatregelen gerealiseerd.	15 juni 2021	Sint Maarten	Zo nodig wordt na overleg tussen Nederland en Sint Maarten onderscheid gemaakt tussen maatregelen die wel binnen afzienbare tijd kunnen worden voltooid en maatregelen die vanwege bepaalde factoren uitstel vereisen.
H.21	Om te voldoen aan de (internationale) eisen m.b.t. detentie zal Sint Maarten voor 15 februari 2021 met Nederland UNOPS de opdracht geven tot een vooronderzoek om te komen tot een lange termijn plan voor de detentiesituatie op Sint Maarten.	H.21.1 Opzetten Trustfund door UNOPS, met Nederland als donor en Sint Maarten met eigen bijdrage in Trustfund.	1. Trustfund opgezet.	Nader te bepalen na input vanuit UNOPS en Sint Maarten.	Sint Maarten + Nederland	

Caribisch Orgaan voor Hervorming en
Ontwikkeling i.o.

Landspakket **Sint Maarten**

Uitvoeringsagenda 1 april – 30 juni 2021

